

Agnieszka Kuchcińska-Kurcz

Pod znakiem odzyskiwanej wolności. Rok 2018 w Centrum Dialogu Przełomy

W Muzeum Narodowym w Szczecinie – Centrum Dialogu Przełomy (CDP) rok 2018 zapisał się przede wszystkim działaniami związanymi ze stuleciem Niepodległości. Ale nasza uwaga skierowana była na jeszcze jedną rocznicę, naszą szczecińską, ale istotną dla całej Polski. Szczecińskie strajki z sierpnia 1988 roku są jednak słabo rozpoznawalne poza wąskim kręgiem historyków oraz świadków historii. Co łączy oba jubileusze? Rok 1918 przyniósł Polakom wolność po 123 latach niewoli, a wydarzenia, które miały miejsce 70 lat później, bezpośrednio poprzedziły odzyskanie pełnej suwerenności po okresie reżimu komunistycznego, trwającego w Europie Środkowej i Wschodniej od zakończenia drugiej wojny światowej. To właśnie pod koniec wspomnianych strajków przyszła zapowiedź okrągłego stołu, po którym doszło w Polsce do częściowo wolnych wyborów i nieodwracalnych zmian w całym bloku wschodnim.

Obchody rocznicy odzyskania niepodległości w CDP skupione były na pamięci o niej przekazywanej z pokolenia na pokolenie w trudnych czasach, gdy podejmowano próby jej wymazania. Z kolei druga rocznica była szansą dla wielu szczecinian na odkrycie historii bardzo bliskiej, czasem historii ich rodzin.

2018 rok przyniósł też docenienie projektów realizowanych w Centrum przez międzynarodowe środowisko muzealników. W grudniu 2018 roku MNS-CDP znalazło się w finale EMYA, najstarszego konkursu muzealnego Europy, który odbywa się od 1976 roku pod auspicjami Rady Europy. Uznanie międzynarodowe zyskała działalność placówki podejmowana na rzecz społeczności lokalnej i budowy tożsamości.

Wystawa stała – zmiana części bez zmiany tego, co istotne

Właśnie z myślą o publiczności, zwłaszcza tej najwierniejszej, która wielokrotnie odwiedzała Centrum, zaproponowaliśmy nowość: interwencje na wystawie stałej, która jeszcze przez kilka lat pozostanie w tej samej postaci. W 2018 roku trzykrotnie udało się zaskoczyć zwiedzających, wprowadzając na krótki okres

częściowe zmiany w poszczególnych przestrzeniach. Za pierwszym razem okazją była druga rocznica otwarcia Centrum Dialogu Przełomy – do gablot zostały dodane nowe elementy, co stało się pretekstem do zorganizowania konkursu dla gości CDP. Kolejna niespodzianka pojawiła się podczas Nocy Muzeów. W przestrzeni poświęconej migracjom stanął wyjątkowy eksponat, najnowszy nabytek CDP – drewniany krzyż wykonany z nogi od krzesła przez jednego z Sybiraków i umieszczony w latach czterdziestych XX wieku w szkole w Afryce, specjalnie utworzonej dla dzieci polskich zesłańców, które ewakuowano z ZSRR wraz z armią generała Władysława Andersa.

Po raz trzeci interwencja miała miejsce z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Z wystawy stałej została wycofana część eksponatów, a także filmy archiwalne. W to miejsce wprowadzono ok. 120 przedmiotów, dokumentów i zdjęć z początków XX wieku, oraz kroniki filmowe z czasów PRL. „Wystawa w wystawie” miała skłaniać do refleksji nad pamięcią i historią, pamięcią oficjalną i nieoficjalną, do opowieści o przechowywanych w rodzinach wspomnieniach i pamiątkach dotyczących wydarzeń wymazywanych bądź przemilczanych w PRL, a także o stosunku władz PRL do święta 11 Listopada i dziejów II Rzeczypospolitej.

Wystawy czasowe – nowi partnerzy

Dzięki poszerzaniu grona partnerów projektów, pochodzących z różnych instytucji z całego kraju, CDP mogło zaproponować różnym grupom zwiedzających wiele wystaw czasowych realizowanych we wszystkich możliwych przestrzeniach związanych z Centrum: w salach konferencyjnej i edukacyjnej oraz na dachu CDP, czyli na placu Solidarności.

W budynku CDP gościliśmy:

Dialog o losie i duszy. Stanisław Vincenz (1888–1971) (9 I – 28 II 2018)

Organizatorzy: Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, Oddział Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu, Muzeum Uniwersytetu Wrocławskiego, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Festiwal im. Brunona Schulza, Gmina Wrocław. Współorganizator: Muzeum Narodowe w Szczecinie – Centrum Dialogu Przełomy.

Wystawa prezentowała najważniejsze etapy biografii i główne wątki twórczości Stanisława Vincenza. Urodzony w Słobodzie Rungurskiej na Pokuciu, był autorem wielu dzieł, z których najważniejszy jest epicki cykl *Na wysokiej połoninie*. Pisarz był Polakiem z rodziny przemysłowców naftowych, studiował w Wiedniu, brał udział w I wojnie światowej i wojnie polsko-bolszewickiej. W Dwudziestoleciu był aktywnym twórcą kultury i działaczem publicznym.

W 1939 roku kilka miesięcy spędził w więzieniu NKWD, wiosną 1940 dostał się nielegalnie na Węgry, skąd w 1945 wyjechał do Francji. Był związany z paryską „Kulturą” niemal od początku jej istnienia, ostatnie lata życia spędził w Lozannie. Spoczywa na cmentarzu św. Salwatora w Krakowie. Vincenz jest reprezentantem całej generacji polskich autorów emigracyjnych, w PRL-u objętych zapisem cenzorskim, wyeliminowanych z żywego obiegu kultury krajowej, zmarginalizowanych w dydaktyce uniwersyteckiej i szkolnej. Wystawa przypominała esej: opowieść łączyły fakty, obrazy i zdjęcia, wspomnienia, opinie oraz fragmenty tekstów. Tłem narracji były fotografie włoskiego etnologa Lidiona Ciprianiego z 1933 roku – jeden z ostatnich obrazów dawnej Huculszczyzny. Wykorzystano także dokumenty i materiały ikonograficzne z archiwów rodzinnych Vincenzów i Marbachów, spuścizny Lidiona Ciprianiego oraz zbiorów Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, Muzeum Etnograficznego w Krakowie, Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie, Muzeum Polskiego w Rapperswilu, Stowarzyszenia Instytut Literacki Kultura w Le Mesnil-le-Roi i Biblioteki Polskiej w Londynie.

Scenariusz wystawy: Jan A. Choroszy. Koncepcja plastyczna i aranżacja: Konrad Górniak. Miejsce prezentowania ekspozycji: sala konferencyjna CDP. Kurator z ramienia muzeum: Agnieszka Kuchcińska-Kurcz.

Od Kościuszki po Monte Cassino. Żydzi w Wojsku Polskim

(29 V – 30 VI 2018)

Wystawa towarzyszyła zjazdowi dawnych mieszkańców Szczecina wyrzuconych z Polski po wydarzeniach Marca '68. Ekspozycja opowiadała o żołnierzach pochodzenia żydowskiego, którzy wchodzili w skład polskich jednostek militarnych od czasów zaborów aż po drugą wojnę światową. Na roll-upach przypomniane zostały najciekawsze postaci, które dziś już odeszły w zapomnienie. Wystawie towarzyszyła debata z dawnymi żydowskimi mieszkańcami Szczecina na temat polsko-żydowskiej pamięci. Miejsce: sala konferencyjna CDP. Organizator: Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów, współorganizator: Muzeum Narodowe w Szczecinie – Centrum Dialogu Przełomy. Kurator z ramienia muzeum: Agnieszka Kuchcińska-Kurcz.

Wojna na plakaty (10–30 VIII 2018)

Wystawa planszowa przypominająca najciekawsze plakaty propagandowe, wykonane przez wybitnych artystów Polski i ZSRR, użyte podczas wojny polsko-bolszewickiej 1920 roku przez obydwie strony konfliktu. Wystawa została otwarta 15 sierpnia, czyli z okazji Święta Wojska Polskiego. Podczas wernisażu odbyła się prelekcja Michała Ruczyńskiego ze szczecińskiego oddziału IPN

na temat wojny propagandowej w 1920 roku, a także prelekcja kolekcjonera militariów Andrzeja Winczy o wyposażeniu żołnierzy w II Rzeczypospolitej.

Miejsce: Sala konferencyjna CDP. Organizator: Klub Garnizonowy, 12 Dywizja Zmechanizowana. Współorganizator: MNS-CDP. Kurator z ramienia muzeum: Agnieszka Kuchcińska-Kurcz.

100. rocznica Powstania Wielkanocnego w Irlandii (10–30 IX 2018)

W 2016 i 2017 roku na całym świecie odbywały się uroczyste obchody 100. rocznicy Powstania Wielkanocnego, które wybuchło w Dublinie w 1916 roku. To dramatyczne wydarzenie otworzyło Irlandczykom drogę do dalszej walki o niepodległość i w efekcie do wywalczenia wolności mniej więcej w tym samym czasie, co Polska. Irlandia stała się bliska wielu Polakom, choć nadal nasza wiedza o tym kraju nie jest zbyt duża. Wystawa była projektem o charakterze popularyzatorsko-edukacyjnym. Przygotowała ją Fundacja Kultury Irlandzkiej. Ekspozycja pokazywana była w 2016 roku w muzeach całej Polski, m.in. w Muzeum Powstania Wielkopolskiego w Poznaniu, w Bydgoszczy, w Muzeum Czynu Powstańczego na Śląsku Opolskim, w Chrzanowie, w Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu, w Rotundzie Panoramy Racławickiej we Wrocławiu, a także w Kaliszu i na Śląsku. Wystawę objął patronatem Konsulat Irlandii. Ekspozycję tworzyło 14 roll-upów z kopiami archiwalnych zdjęć z Archiwum Wojskowego w Dublinie i wydawnictwa Mercier Press z Cork, ścianka oraz panele z wydrukowanymi biogramami sygnatariuszy Deklaracji Niepodległości.

Miejsce: sala konferencyjna CDP. Organizator: Ambasada Irlandii, współorganizator MNS-CDP. Kurator: Justyna Mazurek-Schramm, a ze strony MNS-CDP – Agnieszka Kuchcińska-Kurcz.

Adwokaci w służbie ojczyźnie (12–20 X 2018)

Wystawa została zorganizowana przez Krajową Radę Adwokacką z okazji 100-lecia polskiej adwokatury. Ekspozycja prezentowała sylwetki adwokatów, którzy dobrze zasłużyli się Ojczyźnie. Byli legionistami Józefa Piłsudskiego, walczyli w wojnie polsko-bolszewickiej, kampanii wrześniowej i na wszystkich frontach drugiej wojny światowej. Odegrali też ważne role w Polskim Państwie Podziemnym, Armii Krajowej, Rządzie Rzeczypospolitej w Londynie i Delegaturze Rządu na Kraj. Wielu zginęło w niemieckich obozach koncentracyjnych i sowieckich łagrach. W 1918 roku współtworzyli wymiar sprawiedliwości. Po 1945 roku wielu adwokatów przeciwstawiło się władzy komunistycznej, często płacąc za to najwyższą cenę. Piękną kartę w historii polskiej adwokatury zapisali ci, którzy byli obrońcami w procesach politycznych, za co spotkały ich szczykany. Po 1989 roku, gdy Polska stała się suwerennym krajem, wielu adwokatów włączyło się w budowę podstaw demokratycznego państwa.

Miejsce: sala konferencyjna MNS-CDP. Organizator: Krajowa Rada Adwokacka, współorganizator: MNS-CDP. Kurator: adw. Stanisław Mikke, dr Adam Redzik, współpraca dr Andrzej Stoga, ze strony MNS-CDP Agnieszka Kuchcińska-Kurcz.

100-lecie Koła Żołnierzy 12 Pułku Ułanów Podolskich (15 X – 30 XI 2018)

Wystawa prezentowała pamiątki elitarnego 12 Pułku Ułanów Podolskich gromadzone od lat przez kontynuatorów tradycji tej jednostki (m.in. emerytowanych wojskowych). Są to zabytkowe przedmioty i dokumenty, często unikatowe, pozyskane od rodzin ułanów. Wystawa przypomniała dzieje tego legendarnego pułku, którego historia zaczęła się w czasach Księstwa Warszawskiego. Wsławił się on udziałem w bitwach Powstania Listopadowego. Szczecińskie Koło Żołnierzy PUP świętuje 100-lecie odrodzenia, które miało miejsce już po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w lutym 1919 roku. Po odrodzeniu legendę Pułku wzmocnił udział w wojnie polsko-bolszewickiej, w czasie drugiej wojny światowej zdobycie Monte Cassino, ułani podolscy jako pierwsi żołnierze weszli na wzgórze; walczyli też w Powstaniu Warszawskim.

Miejsce: sala edukacyjna MNS-CDP. Organizator: Koło Żołnierzy 12 Pułku Ułanów Podolskich, MNS-CDP. Kurator: płk. Ryszard Wietrzykowski. Kurator MNS: Agnieszka Kuchcińska-Kurcz.

Rok. 1918. Odzyskanie Niepodległej (9–20 XI 2018)

Na podstawie starannie wyselekcjonowanego materiału źródłowego oraz najciekawszych zdjęć historycznych i innych elementów graficznych wystawa w sposób chronologiczny przedstawiała węzłowe momenty procesów rozgrywających się na ziemiach polskich w ostatnim roku pierwszej wojny wraz z ich kluczowym dopełnieniem – odrodzeniem po 123 latach niewoli państwa polskiego. Oprócz archiwalnych zdjęć każda plansza zaopatrzona była w krótki komentarz merytoryczny nakreślający kontekst obrazowanych wydarzeń oraz tekst źródłowy (fragment dzienników, wspomnień, listów, dokumentów z epoki), będący osobistym komentarzem świadków historii do opisywanych procesów dziejowych. Co ważne, narracja wystawy skoncentrowana była na ówczesnych relacjach świadków historii i nie zawierała współczesnego komentarza.

Ekspozycja przygotowana przez Ośrodek KARTA. Miejsce: sala konferencyjna MNS-CDP. Organizator: Ośrodek KARTA, współorganizator MNS-CDP. Kurator: Adam Safaryjski, kurator z ramienia MNS-CDP Agnieszka Kuchcińska-Kurcz.

Dialog pamięci. Czego nie chcieliśmy zapomnieć (11 XI – 31 XII 2018)

Wystawa przygotowana na 100-lecie odzyskania niepodległości. Złożyły się na nią zbiory m.in. szczecińskich piłsudczyków, działaczy opozycji demokratycznej, Kresowian czy przedstawiciele obozu narodowego. Pamiątki były dowodem na trwałość pamięci „wymazywanej”, „zakłamywanej” w czasach PRL, gdy wiele elementów tej pamięci było wycofywanych m.in. z przestrzeni publicznej czy podręczników historii. Ekspozycja pokazała stosunek do pamięci o 11 XI 1918 roku oraz o II RP w poszczególnych dekadach PRL, akcentując różnice między pamięcią oficjalną i indywidualną, a także opozycję pamięci i historii. Wśród pamiątek wypożyczonych przez mieszkańców Pomorza Zachodniego znalazły się m.in. siodła ułańskie z 1. połowy XX wieku, wojskowe nakrycia głowy armii zaborczych, kopia munduru z czasów Księstwa Warszawskiego wykorzystana podczas Defilady Tysiąclecia Państwa Polskiego w 1966 roku (własność Andrzej Wincza), odznaczenia i legitymacje wojskowe (wł. Jerzy Matusiak-Tusiacki, Andrzej Szkocki, Tadeusz Szumowski), dokumenty Związku Polaków w Niemczech (wł. Leokadia Leoszevska), wydawnictwa związane z Narodową Demokracją (wł. Sylwester Chruszcz), pamiątki kresowe przechowywane w grobowcach podczas wojny polsko-bolszewickiej (wł. Jan Tarnowski) czy pamiątki z wojny polsko-bolszewickiej (wł. Beata Woźny). Na wystawie znalazły się też fragmenty kronik filmowych („Defilada Tysiąclecia Państwa Polskiego” z 1966 roku pomijająca milczeniem polski czyn zbrojny od czasu Legionów Piłsudskiego, przez wojnę 1920 roku i całe dwudziestolecie międzywojenne oraz „11 Listopada 1988 r.” – materiał pokazujący jedyny raz obchodzone w PRL Święto Niepodległości). Zwiedzający mogli obejrzeć też fragment jednego z filmów z lat trzydziestych przypominanych w latach siedemdziesiątych ubiegłego stulecia w ramach cyklu „W starym kinie”. Wystawę wzbogaciły też zbiory MNS-CDP, wśród których znalazły się m.in. dyplom Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” z 1907 roku, plakat z Aktem 5 Listopada z 1916 roku, pamiątki po piłsudczykach, a także wiele pamiątek i wydawnictw nawiązujących do dziejów II RP, które ukazywały się nielegalnie od lat siedemdziesiątych aż do końca systemu komunistycznego.

Organizator: Muzeum Narodowe w Szczecinie – Centrum Dialogu Przełomy. Miejsce: wystawa stała MNS-CDP. Kurator: Agnieszka Kuchcińska-Kurcz, współpraca kuratorska: A. Popławska-Suś, P. Sendra. Wystawie towarzyszyły działania edukacyjne i promocyjne trwające od września do końca listopada 2018 roku.

Na placu Solidarności

Wrastanie. Ziemie Zachodnie i Północne. Początek (13 I – 28 II 2018)

Wystawa mobilna pokazywała pierwszych pięć lat na tzw. Ziemiach Zachodnich i Północnych od momentu włączenia ich do Polski po drugiej wojnie światowej.

Wiodącymi wątkami wystawy były: wymiana ludności, która nastąpiła w tym rejonie Europy po zakończeniu działań wojennych, wywózka Niemców i zasiedlanie ziem przez osadników z różnych stron Polski, w tym z Kresów II RP, oswajanie obcego pejzażu, odbudowa. Wystawa miała na celu wzbudzenie refleksji nad specyfiką Ziem Zachodnich i Północnych oraz przypomnienie ich skomplikowanej historii. Ekspozycja prezentowana była w specjalnie wzniesionym pawilonie mobilnym, a złożyły się na nią plansze prezentujące zdjęcia i dokumenty, multimedia zawierające m.in. wspomnienia świadków historii, a także gabloty z eksponatami. Przeznaczona była do prezentacji w głównych ośrodkach Ziem Zachodnich i Północnych, zaprezentowana została także w Warszawie i Krakowie. Kolejnym odsłonem wystawy towarzyszył program edukacyjny (lekcje, spotkania, debaty, np. o polityce historycznej) oraz publikacja popularnonaukowa pogłębiająca treści wystawy, na ekspozycji z konieczności przedstawione w wersji skróconej.

Przedsięwzięcie zrealizowało Konsorcjum Sieć Instytucji Ziem Zachodnich i Północnych, w skład którego wchodzi: Ośrodek Pamięć i Przyszłość, Muzeum Narodowe w Szczecinie – Centrum Dialogu Przełomy, Instytut Zachodni, Instytut Śląski, Ośrodek Badań Naukowych w Olsztynie. Materiały zaprezentowane na wystawie pochodzą ze zbiorów ww. instytucji. Oprócz upowszechnienia i popularyzowania wiedzy o szczególnej historii ziem przyłączonych do Polski po drugiej wojnie światowej celem wystawy było także informowanie opinii publicznej o powstaniu i działalności Sieci ZZiP. Wystawie towarzyszyły działania edukacyjne i promocyjne.

Miejsce prezentacji: plac Solidarności. Kuratorzy: dr Katarzyna Bock-Matuszyk (OPiP), z ramienia MNS-CDP Agnieszka Kuchcińska-Kurcz. Współpraca kuratorska: Ewa Bydałek, Aneta Popławska-Suś.

Wypędzeni (27–31 III 2018)

Wystawa plenerowa pokazująca losy polskiej ludności wypędzonej przez wojska niemieckie w pierwszych miesiącach drugiej wojny światowej, a także proceder wysiedlania Polaków, który trwał przez całą wojnę. Wystawie towarzyszyły warsztaty edukacyjne dla dzieci i młodzieży prowadzone przez historyka IPN. Krótki czas prezentacji ekspozycji był następstwem zniszczenia wystawy przez wichury na przełomie marca i kwietnia br.

Miejsce: plac Solidarności. Kurator: dr Agnieszka Łuczak, kurator z ramienia MNS-CDP Agnieszka Kuchcińska-Kurcz.

Operacja: papier (8 VI – 30 VII 2018)

Wystawa pokazywała kulisy przygotowań do pobytu w Szczecinie Jana Pawła II 11 czerwca 1987 roku, w ramach jego trzeciej pielgrzymki do Ojczyzny.

Do papieskiej wizyty przez wiele miesięcy przygotowywało się całe miasto. Jakie były kulisy przygotowań, jakie intencje przyświecały władzom partyjnym i państwowym, jaka była Polska drugiej połowy lat osiemdziesiątych i jakie wydarzenia mogły zepsuć atmosferę tego spotkania – o tym właśnie opowiadała wystawa plenerowa. Przyjazd papieża do Szczecina był wyjątkowym wydarzeniem. Dodał miastu energii, wyrwał ludzi z marazmu, przyniósł nadzieję na zmiany. Szczecin zapamiętał szczególnie te słowa papieża: „Są różne gwałtowne wichry, są także uderzenia naszych różnych słabości. Trzeba się zмагаć, aby zwyciężyć. Przypomnij tchnienie Ducha Świętego, które masz w sobie od chrztu, od bierzmowania nie po to, żebyś się przewracał za lada podmuchem, tylko po to, żebyś stał jak ten żeglarz i dopłynął”. Pielgrzymka była jednym z impulsów do zmian, które nastąpiły kilkanaście miesięcy później w całej Polsce.

Na wystawie, na którą złożyło się dwadzieścia plansz, zaprezentowano zdjęcia i dokumenty z epoki, wiele z nich po raz pierwszy. Pochodzą one m.in. z Archiwum Państwowego w Szczecinie, archiwów szczecińskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej, Kurii Metropolitalnej Szczecińsko-Kamieńskiej, Bazyliki Archikatedralnej pw. św. Jakuba w Szczecinie, a także ze zbiorów prywatnych.

Pierwsza prezentacja wystawy odbyła się w czerwcu 2017 roku na Jasnych Błoniach, w alei za pomnikiem Jana Pawła II, w miejscu, gdzie 30 lat temu odbyła się Msza papieska gromadząca 700 tysięcy wiernych z całego regionu, a także gości z kraju i zza granicy. Krótco po wernisażu wystawę zniszczyła wichura. Odtworzenie było możliwe dopiero po roku. Ponownie została zaprezentowana na placu Solidarności. Towarzyszyła jej gra miejsca pt. „Operacja: papież” autorstwa Ewy Bydałek, a także działania edukacyjne prowadzone we współpracy ze szczecińską policją.

Miejsce: pl. Solidarności. Organizator: MNS-CDP. Kurator: Agnieszka Kuchcińska-Kurcz. Współpraca kuratorska: Ewa Bydałek, Aneta Popławska-Suś.

Samotny strajk. Sierpień 1988 (17 VIII – 30 IX 2018)

Plenerowa wystawa czasowa przypominająca strajki z 1988 roku. Złożyły się na nią zdjęcia i dokumenty Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego, a także kadry amatorskiego filmu video, który powstał podczas strajku. Przypomniane zostały sylwetki istotnych postaci zaangażowanych w strajk, w większości dziś już zapomnianych. Po raz pierwszy zostały upublicznione dokumenty Marynarki Wojennej wykonującej sfingowane desanty na port podczas trwania strajku. Przeciwwagą dla dokumentów strajkowych były materiały pokazujące codzienne życie miasta, które tak naprawdę nie było zainteresowane strajkiem. Refleksja ogólna wynikająca z wystawy dotyczyła samotności walczących.

Działania towarzyszące: bogaty program obchodów realizowany wspólnie z Zarządem Województwa, Miastem Szczecin, Zarządem Morskich Portów

Szczecin i Świnoujście, na który złożyły się koncerty, debaty, spotkania wszystkich środowisk zaangażowanych i wspierających strajk oraz cztery lekcje historii w porcie dla młodzieży z regionu.

Miejsce: pl. Solidarności. Organizator: MNS-CDP Kurator: Agnieszka Kuchcińska-Kurcz, współpraca kuratorska: Aneta Popławska, Ewa Bydalek.

Działalność naukowa – projekt ogólnopolski, kwerendy, referaty Sieć Ziem Zachodnich i Północnych

MNS-CDP kontynuowało współpracę w ramach Sieci skupiającej instytucje naukowo-badawcze i wystawiennicze Wrocławia, Opola, Olsztyna, Poznania i Szczecina. Do momentu inauguracji trwały prace nad pierwszą wspólną wystawą plenerową pt. „Wrastanie”, która została zaprezentowana w listopadzie 2017 roku we Wrocławiu, a w 2018 roku gościła w kilku innych miastach Polski, w tym w Warszawie. Tournée wystawy zaczęło się 12 stycznia 2018 roku w Szczecinie. Wystawie towarzyszył katalog stworzony wspólnie przez wszystkie podmioty Sieci. CDP przygotowywało też projekty na 100-lecie niepodległości. Zaczęły się też prace koncepcyjne nad założeniami do filmu fabularnego opowiadającego o ludziach osiedlonych po wojnie na Ziemiach Zachodnich i Północnych. Sieć zaczęła przygotowania scenariusza kolejnej wspólnej wystawy plenerowej dotyczącej przełomów społeczno-politycznych. Był też realizowany program naukowy, a także program stypendiów dla zagranicznych młodych naukowców badających historię Ziem Zachodnich i Północnych.

Ryc. 1. Otwarcie wystawy *Samotny strajk*. Fot. R. Stachnik

Ryc. 2. Otwarcie wystawy *Samotny strajk*. Fot. R. Stachnik

Ryc. 3. Lekcje w porcie związane z wydarzeniami Sierpnia '88. Fot. E. Bydątek

Ryc. 4. Lekcje w porcie związane z wydarzeniami Sierpnia '88. Fot. E. Bydątek

Ryc. 5. Wystawa *Czego nie chcieliśmy zapomnieć*. Fot. A. Popławska-Suś

Ryc. 6. Warsztaty dla dzieci zorganizowane w MNS-CDP z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Fot. A. Popławska-Suś

Ryc. 7. Szlagiery dwudziestolecia międzywojennego MNN-CDP wykonywane 11 listopada 2018 r. Fot. A. Popławska-Suś